c Pilulæ. expuentibus ſucci Saluiæ cyathos duos, ieiunis cum melle bibendos, & ſanguis illico cohibeť. Tabidis pilulæ in hunc modum parantur. Spicæ nardi, Zingiberis ſingul. drach. ij. ſeminis Saluiæ aſſati triti & cribrati drach. viij. Piperis longi drach. xij. cum ſucco Saluię pilulas conficito, & mane ieiunis drachmam unam exhibeto, eodemq; modo in ueſpere, ac poſtea aquæ puræ quippiam propinato.

EX PLINIO.

Menſes Saluia cit & urinas. Paſtinacæ marinæ ictus ſanat. Torporem autem inducit percuſſo loco. Bibitur cum Abſinthio ad dyſenteriã. Cum uino eadem commorantes menſes trahit. Abundantes ſiſtit decocto eius poto. Per ſe impoſita uulnerum ſanguinem cohibet. Sanat & ſerpentium morſus. Et ſi in uino decoquatur, pruritus teſtium ſedat. Partus emortuos appoſita extrahit, item uermes auriũ. Ad tuſsim laterisq; dolores bibitur. Contra ſcorpiones eadem & dracones marinos efficax. Contra ſerpentes quoq; ex oleo perungi ea prodeſt.

DE ERPYLLO▸ CAP▸ XCIII▸

NOMINA.

Serpyllum unde dictum. ΕΡΠΥΛΛΟΝ græcè, Serpyllum latinè. Officinæ latinum nomen retinuerunt. Germanicè Quendel/Kinlin/Hünerköl appellatur. Serpyllum autem, ut autor eſt Varro, ab eo quod ſerpat tam Græcis quàm Latinis dictum eſt, quoniã ſi qua eius particula terram attingit, inibi radices demittit. Eſt enim ut Theophraſtus libro ſexto de plantarum hiſtoria, capite ſeptimo ait, proprium quoddam eius ramulorum incrementũ, quippe cum poſsit in quantam uoluerit quiſpiam longitudinẽ trahi, adiecto illi pedamento aliquo, aut ſi propè ſepes plantetur, aut ex altiore loco aliquo deorſum demittatur: ſic enim in longum protrahuntur: & ab hac plantę in ramulis eius natura, quòd in longum ſerpit, Græci & Latini peculiariter Serpyllum nominauerunt.

D

GENERA.

Serpyllum hortenſe. *Syluestre.* *Ζυγῆρ.* Duo eius genera. Hortenſe, quod germanicè heymiſcher Quendel dicitur. Syluestre, quod priuatim Zygis uocatur, quòd fortè eo iugarentur uites. Ζυγῆρ enim Græcis interdum idem quod Latinis ligare & uincire ſignificat. Germanicè ſimpliciter Quendel dicitur. Nos ſyluestris tantum Serpylli picturam damus.

FORMA.

Hortenſe. *Syluestre.* Hortenſe nõ diſsimile eſt Origano, potiſsimum quod ad folia & ramulos ipſos attinet, quos candidiores tantum habet, odore tamen prorſus Sampſychum repræſentat. Repit humi, & in rectum non attollitur. Syluestre contrà huminon ſerpit, ſed rectum exilibus ramulis & lignoſis attollitur, Rutæ foliis plenis, anguſtioribus tamen. Floſculos habet ſubpurpureos, guſtu acres, odore iucundo, radicem multifidã. *Plinij erratum.* Plinius ſecus quàm Dioſcorides hortenſe ſerpyllum nequaq; ſyluestre uero humi ſerpere aſſerit, adeo ut ſubeſſe in hoc mendã ueriſimile ſit; res enim ipſa & uiuæ herbarum imagines ſatis teſtantur, Dioſcoridis ſententiam eſſe ueriorem. Dioſcoridi ſubſcribit Aëtius. Neq; mirũ eſt magis humi reptare cultum, quod infirmius humoris copia eſt, atqueadeò ramis inualidioribus ſtare nequit, quàm ſyluestre, quod illo rigidius ac lignoſius exiſtit.

LOCVS.

Hortenſe non niſi ſatum prouenit, & Columella teſte, neq; pinguem, neq; ſtercoratum, ſed apricũ locum deſiderat, ut quod macerrimo ſolo naſcatur. Syluestre autem in petris, collibus, & montibus pleriſq; copioſiſsimè naſcitur, ita ut eo quaſi ueſtiri uideantur.

TEMPVS.

Syluestre tota æſtate floret, hortenſe autem Iunio & Iulio menſibus.

TEMPERA-

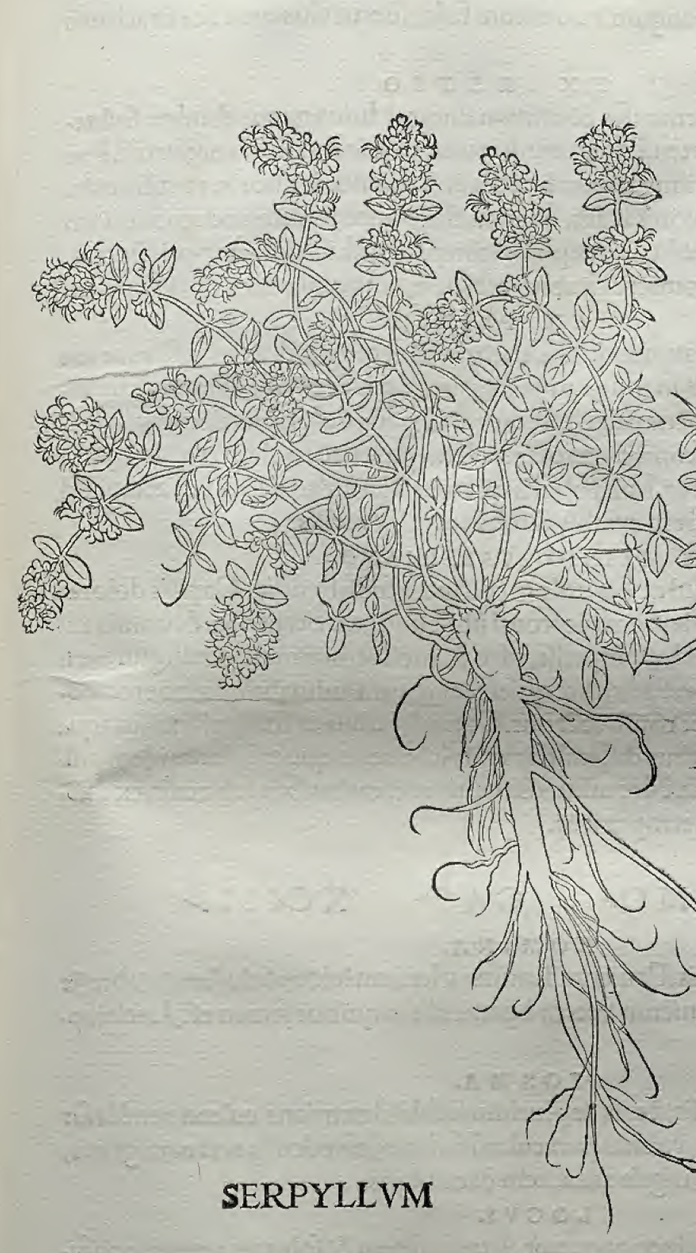

SERPYLLVM